БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

СЕНТЯБРЬ 27 среда 1939 он № 223 (2923) Сэн 10 мүнгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

СТАХАНОВСКА ХҮДЭЛӨӨНДЭХИ ШЭНЭ ЗҮЙЛ

Стахановска хүдэлөөн болбол улам бүри хүгжэнэ, үндэрбүтөөсэтэ хүдэлмэриин шэнэ шэнэнүүд формануудые ажабайдалдань бэелүүлнэ. „Центральна Ирмино“ гэжэ донецкэ шахта дээрэ мүнөөсагай үлэмжэ хүсэтэй ба гайхамшаг хүдэлөөнэй түрэһэн, 1935 оной августын дурасхалта ехэ үдэрһөө хойшо, энэ хүдэлөөн болбол улам улам ургажа байна. Энэ хадаа манай эхэ ороной түрүүхүнүүдэй һанал бодолые үдэрһөө үдэр бүри ургашань зорюулна. Ороной урда, промышленностиин ба хүдөө ажахын урда шэнэнүүд зорилгонуудай табигдаха бүхэндэнь, стахановска социалистическэ ажалай бүри бүтөөсэтэй методүүд дороһоо бии болоно ба дэлгэрэнэ.

Партиин XVIII съезд болбол коммунизм тээшэ манай эхэ ороной саашадахи хүдэлөөнэй гигант ехэ программа баталаа. СССР-эй экономическа гол зорилго—энэ хадаа Европын үлэмжэ хүгжэньги капиталистическэ оронуудые ба Америкын Холбоото Штадуудые экономическа талаараа тэрэшэлэн хүсэхэ ба урдань гараха зорилго болоно. Бидэнэр болбол энэ историческа зорилгые тон ойрын сагай торшо соо шиидхэхэ ёһотойбди. Советскэ арад болбол энээниие хэхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

Мүнөө үедэ, олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилхын түлөө түрүү машинабайгуулагшадай хүдэлөөн дэлгэрэжэ байна.

Энэ гайхамшаг хүдэлөөн хайшан гээд бии болооб? Энэ жэлэй июнь һарада, Серго Орджоникидзын нэрэмжэтэ Уралмашзаводой ба Молотовой нэрэмжэтэ Харьковска заводой зарим стахановцууд болбол нэгэн доро шахуу, олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилээ һэн. Уралмашзаводой механическа цехтэ 60 станогууд иимэ хүдэлмэридэ оруулагдаһан байгаа. Харьковска заводто олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилэлгын инициаторань коммунист нүхэр Костенко байгаа, энэ хадаа шүдэгаргадаг 6 станогуудта хүдэлмэрилжэ эхилэһэн юм.

Олон станочно хүдэлмэриин опыдһоо ажахынхид, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, заводской партийна ба профессиональна организацинууд болбол ямар вывод хэхэ ба үндэр бүтөөсэтэ стахановска ажалай шэнэ форма хадаа шухала эффект үгэхынь тула хамагай түрүүн юу хараалха хэрэгтэйб?

Нэгэдэхеэр, олон станочно хүдэлмэридэ эрэ ба эхэнэр хүдэлмэришэдэй оролго хадаа хүдэлмэриин газарые һайтар бэлэдхэһэнэй һүүлдэ үйлэдэгдэхэ ёһотой. Хэрбээ станогуудта нэгэ хүдэлмэришэн ажалладаг һаань, тэрэ хадаа нэгэшье минута, нэгэшье секундые миин гээхэгүйгөөр, станогуудань хубаарилан табигдаха ёһотой. Эндэ, сагай факторые бодотоор һуралсаха хэрэгтэй. Бүхы хэрэгүүд болбол нэгэ зорилгодо хабаатай байха ёһотой—олон станогууд дээрэ ажаллаһан хүдэлмэришэндэ туһалха, тэдээнһээ максимум абаха, нэгэшье минута миин байлгахагүй хэрэгтэй.

Хоёрдохёор, хэн-нэгэн хүдэлмэришэнэй олон станочно ажал ба орохоһоонь урид, энэ нүхэрэй тон серьезно бэлэдхэл, нарин нягта техническэ консультаци хэрэгтэй. Мүнөө машинабайгуулалтын заводууд дээрэ тон олон хүдэлмэришэд болбол олон станочно хүдэлмэридэ орохые хүсэнэ. Тэдэнэй эрмэлзэлгые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ шухала. Олон станочно хүдэлмэридэ шэлжэн оролгын түлөө хүдэлөөн хадаа манай предприятинууд дээрэ, техникые шудалһан, энэ техникые оёортонь хүртэр хэрэглэхые эрмэлзэдэг ба шадабаритай хүнүүд тон олоороо хүмүүжүүлэгдэһэн, ургаһыень гэршэлнэ. Олон станочно хүдэлмэридэ шэлжэн оролго—серьезно событи мүн. Энэ хүдэлөөнэй авангардда ябаһан эрэ ба эхэнэр хүдэлмэришэд болбол бүгэдэниитын анхарал ба дэмжэлгээр хүреэлэгдэнхэй байха ёһотой.

Гурбадахяар, ямаршье цехтэ, ямаршье заводто олон станочно хүдэлмэридэ стахановцуудай шэлжэн оролго болбол өөһэдынгөө аргануудые ба хүтэлбэриингөө методые хаража үзэхыень цеховой, заводской администрациһаа эрэнэ. „Фрезер“ заводой опыт хадаа автомат бэшэ ба хахадавтомат станогуудта ажаллалгада шэлжэн оролго тухай хэрэг табигдаа һаань, тэндэ администрацинь гарайхүсөөр хүдэлгэгдэдэг прессүүдые механизацилга, олон станочно хүдэлмэриие хүнгэдхэхэ рационализаторска дурадхалнуудые түргөөр хэрэглэлгэ тушаа, илангаяа серьезноор хүдэлмэрилхэ хэрэгтэй байһынь харуулаа. Олон станочно хүдэлмэридэ шэлжэн оролго болбол гологдолгые ехэдхэхэ ёһогүй. Олонстаночнигуудай заработна хүлэһэнэй ба техникые максимальнаар хэрэглэлгые, ажалай бүтөөсын саг үргэлжын ургалтын ба продукциин үндэр шанарые стимулировалхаар, ажалые түлэлгын иимэ системые байгуулгын асуудалда тон онсо анхарал ажахынхидһаа, профсоюзна организацинуудһаа эрэгдэнэ.

Энэ жэлэй сентябриин 17-до, нүхэр Молотовой хэлэһэн үгэ хадаа бүхы орон дотор зохёонбайгуулгын дэбжэлтые үүсхэһэн байна, Советскэ правительствын тологой Молотов болбол үгэ соогоо, хүдэлмэришэн ба таряашан бүхэниие, служащи ба интелегент бүхэниие өөрынгөө постнууд дээрэ үнэн сэхээр ба шэн зоримгойгоор хүдэлмэрилжэ, энээгээрээ агууехэ сүлөөлэлгын зорилгые дүүргэжэ байгаа Улаан Армида туһа хүрэгэхые уряалһан байна. Телеграф ба радио болбол советскэ хүнүүд, өөрынгөө правительствын уряалые агууехэ зориг-жолтойгоор угтаһыень тодо һонороор харуулһан гэршэлэлгэнүүдые үдэрһөө үдэр бүри асарана. Баруун Украйнада ба Баруун Белоруссида Улаан Армиин геройческа частьнуудай илалтата ябуулга хадаа заводууд, фабриканууд, транспорт, колхозууд ба совхозуудта хүдэлмэришэд ба колхознигуудай шэнэнүүд амжалтануудаар угтагдана.

Олон станочно хүдэлмэридэ шэлжэн оролго болбол советскэ хүнүүдэй үндэр мэдэрэлэй, гүнзэгы патриотизмын тодотомо гэршэ мүн, энээнэй олонтоото жэшээнүүдые промышленностьдошье, транспортадашье хүдөө ажахыдашье — гүрэнэй байгуулалтын бүхы һалбаринуудта харанабди.

Советскэ правительствын табиһан агууехэ сүлөөлэлгын зорилгые бэелүүлхэ гэһэн өөрынгөө эрмэлзэлгэдэ соревновани хэжэ, Улаан Армиин алдарта частьнууд болбол алдар солоор бадаража байна.

Үндэр бүтөөсэтэйгөөр хүдэлмэрилхэ, Улаан Армида туһаламжа ба дэмжэлгэ үзүүлхын тула шэн зоригтойгоор хүдэлмэрилхэ гэһэн эрмэлзэлгэдөө соревновани хэжэ, заводууд, фабриканууд, колхозууд, совхозууд, научна учреждениүүдэй коллективүүд алдар солоор бадарана.

(„Правдын“ түрүү бэшэгһээ).

Hurguulinuudta normaalьna zaniaatinuud exilbe

Liaxooviçi (Baruun Beloryyssi), sentiaabriiin 23. Mynөөder, Boranoviiçeske yjeezdiin Liaxooviiçdaxi hurguulinuudta normaalьna zaniaatinuud exilbe.

Sag zuuriin ypravleeni xadaa ygeiteişyydiiji tyløøhegyigөөr emnelgede abxiijinь bolьnicanuudiiji ujalgalba. (TASS).

RKKA-gei generaalьna ştaabai operatiivna medee

1939 onoi sentiaabriiin 25

Sentiaabriiin 25-nai torşo dotor, Ulaan Aarmiiin çaastьnuud bolbol demarkacioonno liini teeşe tyrilgejөө yrgelzelhөөr Jabaƶa, gor. Syvaalki ba Gonioodz ezelhen ba Syvaalki, Gonioodz, Syraaƶ, Jaanov (Breest-Litoovskhoo Baruun-xoişoo 30 klm), Opaalin, Dybeenka (ede xojor pyynktnyyd Byyg myren deere, Xoolmohoo zyyn-xoişoo ba zyyn-uragşaa 24-30 klm), Komaroov, Laavrikov (Raava-Ryysskehee zyyn-uragşaa 15 klm), Gadgaiçiki (Samboorhoo zyyn-xoişoo 25 klm), Ynlaateçe (Drogobiiçhaa zyyn-xoişoo 10 klm), Riivbnig (Striijehee baruulƶaa 40 klm), Kozioova (Striijehee baruun-uragşaa 50 klm) liininyydte xyrehen baina.

Baruun Beloryysside ba Baruun Ukraiinada poolьsko seregyydei ylegdelnyydhee seberleigiin operaacanuud yrgelzelhөөr.

Bataļьoonno komissaarai rasskaaz

Kiijev, sentiaabriiin 23. Baruun Ukraiinahaa Kiijev jirehen, batalьoonno komissaar Nestereenko xadaa, Ulaan Aarmiiin çaastьnuudaar dobtolgiin tyryyşiin ydernyydte xegdehen bojevoi jabuulganuud tuxai xөөrebe.

...Yglөөnei 5 çaasta N-ske çaastь bolbol xiliiji tyryylen dabahan ba uragşaa tyrgeer dabxiƶa exilhen baina. Bojeecyyd bolbol poolьsko zastaavada dytelen oşozo, tereniiji xyrieelebe. Zastaava soo, bojeecyydei gryyppiin orood xaraxadanь, tende baigşad bultadaa untaƶa baiba.

Hereƶe bodiitl—geƶe komandiirnuudai negeniinь xaşxaraba.

Ulaanarmeicuudiiji xaraƶarxlood, poolьsko pograniiçniguud megdeşebe.

— Taanar paanska xiliiji muugaar xamagaalnat,—geƶe manai bojeecyyd aƶaglana.

Xapraalnuudai negen iigeƶe xaşxarna:

—Xerbee taanarai jirexiiji medee haa, bidener yni taraƶa jabaşaxa baigaabdi, jyyndeb gexede, bidener bolbol Ulaan Aarmitai dailaldaxiiji xysenegyibdi. Ger-gertee xaribainai deere hen daa.

Nygөө zastaavada, nege ofiiceer esergyysee hen. Anxan pylimioodoor buudaƶa exilbe, tereenei hyylde ataakada oroxiin komaanda ygebe. Zygөөr negeşji soldaad bairahaan xydeløөgyi.

Manai çaastiiin orohon, xynzontoi tyryyşiin pyynkt xadaa Deerto geƶe neretei seloo baigaa. Tariaaşad bolbol manai oroxodo xemƶeegyigөөr bajarlaa hen. Ene—tere talahaa iime amarşalganuud orjoloo hen:

„Nyxedyyd! Amar mende“. „Tyrel nyxed amar mende“.

Tiime xaluun ugtalgiiji, Saariin, myn tereşelen busad olon tooto gooroduud ba seloonuudai aƶahuugşad yzyylhen baina.

Bideneer ezelegdehen seloonuudai negende, dabirxain zavood baigaa. Zavood xadaa xydelmeriixejөө bolişood baigaa hen. Ene zavood jyynde xydelmerilenegyib geƶe manai komissaar xydelmerişedhөөnь asuuba. Ezemnai terjelƶe arilaa geƶe, tedener xariuusaba.

— Ezenee by xylieegtii, tereş daxiaad jirexegyi. Staankanuudtaa oşogtii, tiigeed өөhedөө xytelberilegtii.

Dabirxain yiledberiiiji hainaar medegşedei negenь, dabirxain xuuşanai xydelmerişen zavoodoi direektoreer tomilogdobo. Tomilogdohon direektor bolbol өөriingөө ujalganuudiiji dyyrgeltede tere darii oroo.

Leenin — Staalinai paartiiin durazorigiiji, aguujixe Soveed Sojuuzai aƶalşadai durazorigiiji dyyrgegşe, Ulaan Aarmi xadaa sylөө ba miiriiji asaraba geƶe, Baruun Ukraiiniin aƶalşad medene. (TASS).

Советскэ Союз дотор

Нүүжэ ерэгшэдтэ гэр байра

Курска, Воронежско, Горьковско ба Союзай бусад областьнуудһаа, колхознигууд—нүүгшэд Казахстанда ерэжэ байна. Хүндэтэ айлшадые баяртайгаар угтана. Баруун-Казахстанска областиин „День Парижской Коммуны“ гэжэ колхоз хадаа нүүжэ ерэһэн 29 бүлэ айлнуудые гэрнүүдээр хангаа.

Хойто-Казахстанска областиин „Колос“ ба „Октябриин 12 дохи жэл“ колхозуудта, нүүжэ ерэһэн 32 бүлэ колхознигууд болбол шэнээр ремонтировалагдаһан гэрнүүдые абаба. Баруун-Казахстанска областиин, „Расцвет“ колхоз хадаа 9 гэрнүүдые, нүүгшэдтэ бариба. Мүн эндэ, энэ намар үшөө 28 гэрнүүдые шэнээр барихань.

Тухайлхада, энэ республикын колхозууд болбол нүүжэ ерэгшэдтэ 6 мянган шахуу гэрнүүдые барижа байна.

***

◆ **Запорожье.** Областиин колхозуудта, тракторай техникые шудалхын түлөө басагадуудай дунда массова хүдэлөөн эхилбэ. 2150 басагадууд, трактор үзэжэ байна. Мүнөө, олонхинь шэнэ специальности шудалһан байна. Геническэ районой, Сталинай нэрэмжэтэ орденто колхоздо 21 басагадууд тракторые үзэжэ байна.

◆ **Махач-Кала.** Дебетскэ районд о, археологическа экспедици хадаа манай эрын урдатээ, түрүүшын мянган жэлэй эхеэр байһан древни поселениин үлэгдэлые нээбэ. Шулуугаар хэгдэһэн байрын хананууд олдоо. Шабар амаһартануудай хэлтэрхэйнүүд, сахиюр серпын эмдэрхэй олдоһон байна.

◆ Сталинай нэрэмжэтэ Ленинградска промышленнэ академида шэнэ хүнүүд абтаба. Военно корабельнуудые байгуулагшад болбол тус Академида һурхая ерэбэд.

Нэгэдэхи курсын, үдэрэй таһагта 164 хүнүүд ба үдэшын таһагта—160 хүнүүд абтаба.

◆ „Серп ба Молот“ заводой клубай дэргэдэ түрэлхидэй университет байгуулагдахань. Тэрээнэй зорилгонь—бүлэ соогоо хүүгэдые коммунистическэ хүмүүжүүлгын проблематай танилсуулха. Университедтэ 500-600 хүнүүд абтахаар хараалагдана.

Çaastьnuudta şine bojeecyyd elьgeegdene

1939 onoi tatalgiin zaluu bojeecyydiiji çaastьnuudta elьgeelge sentiaabriiin 23-da exilhen baina. Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiiji ba Uhan-Seregei Floodiiji şineer dyyrgelgede ton xaluun ydeşelgenyyd bolno.

Sverdloovsko, Rostookinsko, Krasnopreesnenske, Pervomaiska raioonuudai stoliiciin obşçeestvennostь xadaa vagoonuudiiji otliiçnoor oboruudovalaa, tereen soonь zaluu bojeecyyd jabaxa baina. Vagoonuud soo eldeb yngiin sesegyyd asaragdahan, bagaxan stoolnuud tabigdahan ba gerelnyyd baiguulagdahan baina.

Sverdloovsko raioonoi partiiina, komsomoolьsko ba obşçeestvenne organizaacanuud xadaa өөhediingөө prezlivnigyydiiji literatuuraar, patefoonuudaar, garmooninuudaar, gitaaranuudaar, şatarnuudaar xangaba. „Revoliyyce“ teaatrai obşçeestvennostь bolbol prezlivnigyydte, xargiidaa jabaxadanь sesegyydiiji ba myzekaalьna instrymeentnyydiiji beledxebe.

Prezlivnigyydei jabaxiin urdatee miiting bolƶo, ton jixe debƶelteteigeer yngergegdөө. Miiting deere yge xelehen zaluu patriooduud—prezlivnigyyd bolbol Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin gaixamşag zergenyydte aguujixe bajartaigaar oşoxo ba sociaiis exe oronoigoo xilenyydiiji ynen sexeer xamagaalaxabdi geƶe medyylned.

Malnuudiiji teƶeeleer xysed xangaxa

BKP(b)-ein XVIII sjeezd bolbol malnuudai too tolgoiji oloşoruulxa ba terenei produktiivnostiiji deeşelyylxe xeregte ton jixenyyd zorilgonuudiiji tabihan baina. Malnuudta teƶeelei bata bexi baaziiji baiguulga bolbol gurbadaxi staalinska tabanƶilde malaƶaliiji saaşadanь xygƶyylxe programmiiji bejelyylgiin şiidxexil ysloovinuudai negenь bolno.

„BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK bolbol malaƶaliiji şiryyn ba şimete teƶeelnyydeer xangaxiin xeregte sabşalangai, ybehe sabşalgiin ba silosovaaniiin tylөө xaruuhalalgiin imagta jixe udxaşanartai baihan tuxai BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei SNK-gei negente bişe zaahan baibaşji haanь, niutaguudta ede asuudalnuudta şuxala anxaral yşөө le tabigdanagyi ba ybehe sabşalgiin, silosovaaniiin xereg geegdengi uçaastog baihan xebeeree baina, terenei rezylьtaadta, kolxoozuud ba sovxoozuudiiji ybehөөr, soloomoor ba siloosno maassaar xangaxa argabaidalnuudai baibaşji haanь, xede xeden raioonuudai malƶal xadaa xynde xyşer ysloovido oruulagdaad baina geƶe partiiina, komsomoolьsko ba soveed organizaacanuudai anxaraliiji xanduulna.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoom bolbol iime baidaliiji teseƶe bolxogyi baihan tuxai SSSR-ei Narkomzeemde, Narkomsovxooz ba niutaguuddaxi partiiina, komsomoolьsko ba soveed organizaacanuudta uridşalan hanuulna ba ene ƶilei urgasahaa malaƶalaa şiryyn ba şimete teƶeeleer xysed xangaxahaa gadna, myn ybehenei talaar ƶilei ereltiin 10-20% xemƶeeteigeer şuxala straxovoi zapaasiiji baiguulxaar, ybehe sabşalga ba teƶeelnyydei silosovaaniiji byxii kolxoozuudta ba sovxoozuudta emxiteigeer yngergexiijinь edeniiji ujalgalna“.

—geƶe BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK bolbol „1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө aƶaxiin produktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai „өөriingөө togtool soo zaahan baina.

Gebeş, ene şuxala xemƶeejabuulgiiji dyyrgelgede manai Buriaad-Mongoloi zarim raioonno organizaacanuud anxaralaa tabiaagyi, erid xemƶeenyydiiji abaagyi, tereeneinь rezylьtaadta, praviitelьstvaar batalagdahan, ybehe xuriaalgiin ba vaalovo sbooroi plaan oroidoo 70-aad şaxuu proceent dyyrgegdeed baina. Myn tereşelen, silosovaalgiin plaan xolo dyyrgegdeegyi. Zediin, Kabaanskiin, Selengiin, Tarbagatain aimaguud xadaa malnuudaigaa ybeldөө gargaşalxa teƶeelei dyrbenei gurbanşji xubiiji baiguulaagyi, vaalova sbooroigoo plaaniiji arai geƶe 50-aad proceent dyyrgeed baina.

Praviitelsiviin zyghөө xedii zaabarinuudai baibaşji haanь, raioonno organizaacanuud bolbol malnuudaa teƶeeleer xanganagyi, ybehejөө xysed sabşan abƶa ba teƶeeliiji silosovaalƶa şadaagyi baina. Mynөө, zarim aimaguud xadaa malnuudai ybelƶelgiin yjede teƶeeleer dutaxaa heƶeglyylƶe baina. Yngeregşe ƶilde, Ulaan-Ydiin Priigorodno raioonoi „Gegeerei“, „Kominteern“; Zakaaminai aimagai, „Bojeviig“, „Ulaan Dalxai“, Leeninei neremƶete; Zagarain aimagai, „Oopetnig“, Dmiitrevei, Moolotovoi neremƶete ba zediin aimagai, Moolotovoi neremƶete kolxoozuud bolbol sabşalangaa byxiidenь sabşaagyi, şilosovaalgaa xysed xeegyi baigaa. Tiimehee, malnuudanь ybelƶelgede teƶeeleer dutahan ba xeden zuugaad, byxiidөө ede kolxoozuudta xeden miangaad malnuud turahan baina. Teed, xedii iime baibaşji haanь, durasagdahan kolxoozuud ba aimaguudai xytelberilegşed bolbol eneenhee jamarşji yroog xeegyi, ybehe xuriaalgiingaa ba silosovaalgiingaa plaaniiji eneşji ƶilde dyyrgeegyi baina. Edener xadaa ybehiiji sag soonь xuriaaƶa abxa geƶe xoohoor xaşxaraldaad le, xereg deeree jyyş xeegyi, ba kolxoozniguudaigaa xysiiji urgasa xuriaalgada bygediinь tomilooşgyi ba sabşahan ybehejөө xuriaanşgyi orxihon, gutaahan jabadalnuud yzegdee.

Malnuudiiji şimetei ba şiryyn teƶeelnyydeer xysed xangaxiin xeregte sabşalan deere xojor daxin xuriaalgiiji jabuulga xadaa myn le jixe udxaşanartai. Gebeş, ene xereg bolbol olonxi aimaguudai xytelberilegşedeer xeregseegdenegyi. BMASSR-ei Narkomzeemei xedii daxin zaabarinuudiiji ygehenşji haanь, aimagai gaƶartariaalangai tahaguud bolbol xojordoxi sabşalgiiji jabuulxiin tula erid xemƶeenyydiiji ogto abnagyi. Respyblike dotor 25 miangan gektaar xadaa xojordoxioo sabşagdaxa geƶe praviitelьstvaar togtoogdohon jym. Tereenei oroidoo 12055 gektaaranь xojordoxi sabşalgada gansaxan beledxegdeed baina. Zediin, Selengiin, Kabaanskiin, Tarbagatain, Ulaan-Ydiin Priigorodno raioonuudai negeş gektaar sabşalangiiji xojordoxi sabşalgada beledxeegyi, eneende esergyy tendeence gargaƶa baidaganь gaixaltai.

Manai respyyblikiin ysloovido xojor sabşalgiiji jabuulƶa bolxo tuxai lygovoodskiin erximyyd-staxaanovcuudai ooped gerşelƶe ygene. Xiaagtiin aimagai, „Leeninske Iiskra“ kolxoozoi lygovood nyxer Kliimov bolbol 6,86 gektaar sabşalangai gaƶarhaa 100 ceentner ybehiiji xuriaagaad baina. Respyyblikiin soloto lygovood nyxer Geraasimov xojordoxi sabşalga deere myn le hain rezylьtaad xaruulba.

Malnuudaa teƶeeleer xysed xangadaggyi, xojordoxi sabşalgiiji xeregseedeggyi aimaguudai xytelberilegşed bolbol boloşogyi jabadalnuudiiji gargaƶa baihanaa mederexe, malnuudta teƶeelei bata bexi baaziiji baiguulxiin, malnuudaa sadxalanaar ybelƶyylxiin tylөө xysed xariuusaxa baihanaa xeƶeeşji martaxa, johogyi.

Sag oşoƶol, ybehen xagdaraƶai baina. Xaana sabşaƶa bolxoor bainab, tende ybehe xuriaalga yrgen dalaitaigaar yrgelƶelyylegdexe johotoi. Xydөө aƶaxiin prostoi maşiinanuudiiji, traaktorna senokosiilkanuudiiji maksimaalьnaar ba racionaalьnaar xereglexe xeregtei. Tereentei xamta, garaar sabşalgiin, tarmalgiin xydelmeriiiji xeregseengyi baiƶa bolxogyi.

Yder byri urgaƶa baihan malaƶalaa teƶeelei bata bexi baaƶaar xangaxiin, paarti ba praviitelьstviin togtoolnuudiiji erximeer dyyrgexiin tylөө byxii argabaidalnuudiiji xereglexe temeseijiil nyxedyyd!

BMASSR-ei Harkomƶeemei agronoom Bitaajev.

TARIAA TUŞAALGIIJI UDAARUULXAGYI

Gyrende tariaa tuşaalga xadaa gyrenei ton şuxala, xariuusalgatai xereg myn. Gebeş, manai respyyblikiin aimaguudta tus xydelmeri ton xangaltagyigөөr jabuulagdana. Ziṣeenь, Zakaaminai aimagai kolxoozuud ene zilde 480 toonn oroohо gyrende tuşaaxa ba 66 toonn yrehenei ssyydiiji busaaxa plaantai aad, sentiaabriiin 20-noi medeenei johoor, negeş toonn oroohо gyrende tuşaagaagyi baina. Eneen tuxai aimagai gazartariaalangai tahag ba raiypolnarkomzaag jamarşji xemzee abaagyi, hanaa amarxan bainad. Myn, Bargazanai aimagta tariaa tuşaalgiin plaan arai geze 0,7 proceent, Jaruunada—1,4 proc., Zedede—1,3 proc., Zagaraida—8,6 proc., dyyrgegdeed baina. Busad olon aimaguud eneenhee deere bişe baidaltai. Gadna, respyyblike dotor yrehenei ssyydiiji busaalga myn le xangaltagyi. Zediin, Bargazanai, Tarbagatain ba Ulaan Ydiin raioonuud xadaa yrehenei ssyyde busaalgiiji sentiaabriiin 20 xyrter exileedyi baina.

Tariaa tuşaalgiin xydelmerinyydei emxigyigөөr jabuulagdahanai gol şaltagaanь jyyb gexede, „1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai“ BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliiji xazagairuulhanhaa bolno.

Partiina, soveed ba gazartariaalangai organizaacanuud xadaa tariaa tuşaalgada dutuunuudiiji oiriin ydernyydte usadxaza, gyrende şuxala udxaşanartai xereg—tariaa tuşaa giiji sag soonь erximeer dyyrgexe ujalgatai.

N. Hytөөjev

UJALGANUUDIIJI ABBA

Kabaanskiin aimagai azalşad bolbol Baruun Ukraiina ba Baruun Beloryyssiin azalşadai azabaidal ba zөөriiji өөriingөө xamagaalga doro abxa tuxai nyxer Moolotovoi medeeseliiji ba Soveed praviitelьstviin gadaadiin politikiiji xysedөөr demzene ba haişaanad. Edener xadaa olontooto xynyydei miitingnyyd deere xydelmeri-şen-tariaaşanai praviitelьstviin gaixamşag togtool tuxai, soloto Ulaan Aarmi tuxaigaa omogorxon xelened.

Kabaanskiin aimagai priziivnigyyd bolbol Exe oronoigoo urdaxi ujalgajaa xyndeteigөөr dyyrgexebdi, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiin hyrte xyseşadaliiji ulam byri oyxezyylxiin tylөө byxii xysөөrөө xelberiltegyigөөr temesexebdi geze medyyloed. Raiiesxoozoi sotruudniguud xadaa yiledberiiingөө plaaniiji ylyybşelen dyyrgexe gehen ujalga abaa. Kabaanskiin aimagai azalşad—xydelmerişed, kolxooznigud ba slyyzaşçener bolbol өөhedөөhediingөө tusxaita azalda erelxeg zorimgoigoor xandaza, amzaltanuudiiji tuilaxabdi, Exe oronoigoo oboroonno xyseşadaliiji yşөө byxezyylxebdi gehen ujalganuudiiji abbad.

Gen. Sibiriaag.

Стахановска ажалаар

Загарай, сентябрь 21. (Телефоноор абтаба). Комбайнернуудай республиканска соревнованиин инициатор, хvдөө ажахын Бvхэсоюзна выставкэдэ хабаадагша, эрхим комбайнер нvхэр Тудуп Цырендоржиев болбол хуряалгада гарахадаа, „Коммунар“ комбайн дээрэ 600 гектар тарялангай ургасые хуряаха гэжэ уялга абаhан юм. Мvнөө, нvхэр Тудуп хадаа хамта 642, 80 гектар тарялангай ургасые (сентябриин 11-дэ) hайн шанартайгаар хуряажа, уялгаа хvндэтэйгөөр дvvргэбэ, Цырендоржиев болбол комбайнова хуряалгын vедэ 27 хоногой торшо соо 10, 71 центнер горючиие экономилhон ба хамта 3ı91,02 тvхэриг мvнгэ олобо.

Мvн, Цырендоржиевэй агрегадайхидань hайнаар хvдэлмэрилhэн байна. Выставкэдэ хабаадагша тракторист нvхэр Ерофеев Гурьян болбол хуряалгын vедэ 536 килограмм горючиие экономилбо, 248,58 ажалта vдэр олоо. Хоёрдохи тракторист нvх. Козлов хадаа 267 ажалта vдэр олоhон ба 574 килограмм горючиие экономилhоноайна. Штурвальна нvхэр Гомбоев мvн лэ hайнаар ажаллажа, 299, 29 ажалта vдэр олобо.

Республикын эрхим комбайнер нvхэр Цырендоржиевэй комбайнова агрегат болбол Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй хоёрдохи жэлэй ургасые нимэнvvд амжалтануудтайгаар хуряажа абаба.

МУРЗИН.

Buriaad-mongoloi hurgagşad—oordentod ba otliiçniguudai slioot

SENTIAABRIIIN 24-nei YGLӨӨNEI ZASEDAANI

Yglөөnei zasedaani deere, yngeregşe 1938-39 onuudai huralsalai zilei itooguud ba 1939-40 onuudai huralsalai zilei zoriigonuud tuxai, BMASSR-ei gegeerelei Narkoom nyxer Baaxanovoi doklaad tuşaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskiin aimagai dunda hurguuliiin hurgagşa—oordento nyxer Antoniida Alekseejevna Antoneenko yge xelexedee, BMASSR-ei gegeerelei Narkomaadai ba aimagai gegeerelei tahagai ton xangaltagyigөөr xydelmeriөө jabuulza baihanainь tuxai temdeglebe.

Saaşanь, Selengiin aimagai, Zagastain dunda hurguuliiin direektor, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer Bajar Badmaajeviç Şagdiirov xelexedee,—nyxer Baaxanovoi doklaadiiji samokritiiçne bişe geze temdeglee. Manai hurguuli xadaa huralsalai şine ziliiji, jamarşji prograammagyi baihan ba hurgagşadaar dutamag exileebdi—gebe.

Jaruuniin aimagai, Egetiin somonoi exin hurguuliiin hurgagşa Sogto Nomtoojev bolbol hurguuliiingaa baidal tuxai xeleze, gegeerelei narkomaadai ba aimagai gegeerelei tahagai xangaltagyigөөr xytelberildeg tuxainь temdegelbe. Nyxer Nomtoojev xadaa yge xeleze dyyrgeheneigee hyyleer, өөriingөө zoxioohon uran şyleg unşaba.

Eneegeer, yglөөnei zasedaani dyyrehen baina.

SENTIAABRIIIN 24-nei YDEŞIIN ZASEDAANI

Ydeşiin 5 çaasta, gyrenei Orod draamiin zaal xadaa hurgagşad—oordentod, otliiçniguudaar dyyren baiba.

Nyxer Baaxanov bolbol hurgagşad—oordentod ba otliiçniguudai slioodoi 3-daxi zasedaaniiji neebe. Nyxer Baaxanovoi doklaad tuşaa yge xelelge yrgelzelbe.

Hurgagşa—otliiçnig nyx. Şagdaroon (Ulaan-Ydiin №10 Dunda Hurguuliiin buriaad xelenei hurgagşa) yge abna.

—Bi bolbol Ulaan-Ydiin №10-xi hurguulida buriaad xeleer, dyrbedexi zilee zaaza bainab. Teed, Narkomproos xadaa mynөө yder boltor buriaad xelen deere zoxioogdohon materiaalaar xangaagyi baina. Mynөө, buriaad xelenei grammaatika, siintaksis ba buriaad xelen deere broşuuranuudiiji, zurnaalnuudiiji oiriin sagta bii bolgoxonь şuxala—geed dyyrgebe.

Saaşadaa nyxed Petyxoov, (Tynxenei aimagai gegeerelei tahagiiji erxilegşe) Maaslova, (Muxar-Şiberei aimagai, exin hurguuliiiji erxilegşe) Perevaalova (respyyblikiin gabijaata artiistka) gegşed yge xelebed.

TYGESXELEI ZASEDAANI

Sentiaabriiin 25-nai yglөөnei 10 çaasta, gyrenei Buriaad-Mongol teaatrai orod draamiin zaal soo, Buriaad-Mongol respyyblikiin hurgagşad—oordentod ba otliiçniguudai slioodoi dyrbedexi zasedaaninь exilbe. Zasedaaniiji, BMASSR-ei gegeerelei Narkoom nyx. Baaxanov xytelberilbe. Ene zasedaani deere, nyxer Baaxanovai doklaad tuşaa preenide yge xelelge yrgelzelbe.

BMASSR-ei gegeerelei Narkoomoi orologşo Poliitov yge abza, respyyblikiin hurguulinuudai yngeregşe 1938-39 onuudai huralsalai zilde tuilahan amzaltanuudiiji todorxoigoor xelexe zuuraa, nege klaassta xojordoxi zilee ylehen xyyged olonşog, myn yzehen materiaalaa daxin dabtan helьbexe uşar oloxon hurguulinuudta xegdeegyi ba ene xeregiiji zarim hurgagşad toodoggyi baigaa. Baha, huragşadai tyrelxidtei hain barisaa baiguulza ba өөhediingөө xyygediiji kommuniis johoor xymyyzyylxe xeregtenь tedeneriiji aktiivnaar xabaadalsuulza şadagdaagyi baihan baina. Ene metiin dutuunuudiiji 1939-40 onuudai huralsalai zilde yndehөөrenь usadxaxa johotoibdi,—geze xelebe.

Pliysninaada (Xiaagtiin aimONO-ji daagşiin ujalgiiji dyyrgegşe) yge ygtebe. Nyxer Pliysninaa bolbol Xiaagtiin aimagai gegeerelei tahag xadaa xojor zilei torşo soo, hurguuliiin inspeektortei bolozo şadaagyi ba mynөөş tere zandaa baihiijinь dursaba. Manai respyyblika dotor, xydelmerişedөөr dutamag gegeerelei tahaguud ba bagşanaraar komplektovaalagdaadyi hurguulinuudai olon baibaş, ene şuxala asuudal tuxai narkomproos anxaralaa ton bagaar tabina geze kriitikelbe.

Udaanь, profeessor nyxer Kydriaavcev vestypaalba.—Orod xele zaalga xadaa ton berxetei ba xariuusalgatai xereg myn. Zygөөr, manai respyyblikiin xysedbişe dunda ba dundaş hurguulinuudta, huragşadta orod xele zaalga xangaltagyigөөr jabuulagdana. Olonxi hurguulinuudai 7, 8, 9 ba 10-daxi klaassuudai huragşad bolbol jyriin diktaant bişexedee 7-hoo 50 xyrter alduunuudiiji xedeg baina. Tiimehee, huragşadta orod xele zaalgiiji haizaruulxiin tula byxii xemzeenyydiiji abxa şuxala.

Myn, hurgagşad—oordentod ba otliiçniguudai negedexi slioodiiji amarşalxiijinь oordento uranzoxioolşo nyx. Xoca Namsaraajevta yge ygtebe. Nyxer Namsaraajev xadaa nerjeme aplodismeentnyydeer ugtagdan, Soveed uranzoxioolşodoi Sojuuzai zyghөө tedeneriiji amarşalxatajaa xamta,—„manai uranzoxioolşod bolbol araduuda[…] Voozdь aguujixe Staalinai 6[…] nahanai oido zoriuulan, olo[…] janziin uranzoxioolnuudiiji be[…] ledxeze baina. Myn bidener[…] jabuulza baihan xydelmeride[…] eneenhee urda, hurgagşad xadaa jixe tuhaldaggyi gexe gy[…] ali barisaa muutai baigaabdi[…]

BKP (b)-ein Buriaad-Mongoloi Obkoomoi sekretaarь nyxe[…] S. D. Ignaatьjevta yge ygtebe[…] Nyxer Ignaatьjevai tribyyn deere garxadanь, slioodoixid xadaa yni udaan aplodismeen[…] teer ugtaa. Semioon Deniisoviç bolbol hurgagşad—oordentod ba otliiçniguudiiji xaluu[…] naar amarşalxatajaa xamta, tedenerei saaşadaa, kylьtyyrna[…] froont deere jabuulxa şuxala[…] zoriigonuud deere udaan togtozo xeleheneigee hyyleer[…] manai respyyblikiin byxii hurgagşad, terenei toodo soloto xynyyd—oordentod ba otliiçniguud bolbol 1939-40 onuudai huralsalai zilde zol zargalta[…] Soveed bagaşuudiiji kommunii[…] johoor xymyyzyylgeer erxim[…] amzaltanuudiiji tuilaxanь jamarşji hezeggyi baina, gebe.

Yderei zasedaani deere xamtadaa 14 xynyyd yge xelee. Hyyleerenь, Narkoom nyxer Baaxanov tygesxeleigөө yge xelee.

Buriaad-Mongoloi byxii hurgagşadta xandalgiiji nyx. Şçerbakoov (goorodoi gegeerelei tahag) unşaza, terenь negen duugaar batalan abtaba. Aguujixe Staalinda amarşalgiin bişegiiji oordento hurgagşa nyxer Zdaanova unşaza, tereniiji nerjeme aplodismeentnyyd doro, batalba. Gadna, Yystь-Ordiin Buriaad-Mongol nacionaalьna[…] ookrugai hurgagşadtai batalxa[…] socialiis dogovoriiji pyynk[…] pyynkteerenь unşaza zybşebe[…]

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei graamotaar şagnagdahan bagşanarta, graamotanuudii bariuulxiijinь, Buriaad-Mongol respyyblikiin Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe nyxer G. C. Belьgaajevte yge ygtebe. Nyxer Belьgaajev bolbol şagnagdagşadta graamotanuudiiji, nerjeme aplodismeentnyyd doro bariuul[…] ba.

Udaaluulan, BMASSR-ei gegeerelei Narkoom nyxer Baaxanov xadaa erxim hurgagşadiiji—xamtadaa 20 xynyydiiji myngөөr şagnaa.

Graamotaar ba myngөөr şagnagdagşadai zyghөө xariuuga[…] ygiiji nyxer Montaatov xelexedee, „respyyblikiin praviitelьstviin ygehen ene şagnaliiji, bidener, kylьtyyrna froont deere şinenyyd amzaltanuudiiji tuilaz[…] xariuulxabdi“ gehen ujalganuudiiji abba.

„Давид Сасунскиин“ 1000 жэлэи ойдо.
Зураг дээрэ: „Мсра-Мелигтэй Давидай тэмэсэл“ гэжэ художник С. Аракелянай зурагhaa репродукци. (Союзфото).

Xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkehee bişeg.

Kolxoozno zvenoo

Xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavke deere 15.059 kolxoozuud, 11.004 feermenyyd, 268 MTS-yyd, 795 sovxoozuud ba xydөө azaxiin 155800 tyryy ba soloto xynyyd—ynder urgasiin maasternuud, staxaanovcuud xabaadalsana.

Ede xynyyd gaixamşag amzaltanuudiiji tuilaa.

Urgasa abalgiin talaar Jefreemov, Çymaanov ba Kosteenkiin nerenyyd byxii oron soomnai eli.

Jefreemovske xydelөөn, oroohonoi ynder urgasiin tylөө xydelөөn xadaa Altain xizaarai, Beloglaazovska raioondo exin tyryyn garhan baina. Ende, mynөө RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, „Iiskra“ arteeliiin kolxooznig, nyxer Jefreemov bolbol xabarai şeniiciin urgasiiji gektaarhaa 60 ceentnerhee ylyylen abhan baina.

1936 ondo Beloglaazovska raioondo ynder urgasiin miil 33 zvenoonuud baihan jym. Ede zvenoonuudai tyryyşiin ooped xadaa olon kolxoozuudaar halşaagdahan ba ynder urgasiin tylөө jefreemovske xydelөөn gegdeze nerelegdeze, istoorido orohon baina. 1938 ondo Altain xizaarta 4294 jefreemovske zvenoonuud baigaa. Ene zilde Novosibiirske ooblaştьda 2562 jefreemovske zvenoonuud, Krasnojaarska ooblastьdo — 189, Sverdloovsko ooblastьdo—594, Oomsko ooblastьdo—442 ba Peermske ooblastьdo—60 jefreemovske zvenoonuud emxidxegdehen baina.

Xeden miangan toonoi jefreemovcyyd bolbol 1937-1938 onuudta gektaarhaa 30-40 ba deeşe ceentner urgasa xuriaagaa.

Jefreemovcyyd bolbol ynder urgasiin tylөө temeselde şine agroteexnike baiguulaa. Jefreemovske agroteexnika bolbol xerbee urgamaliiji amidaralai byxii ysloovinuudaar xangaa haa, urgasa jyygeerşji xizaarlagdaxagyi baina gehen udxatai ton jyriin xereg baibaşji, xysed batalan todoruulagdahan nauuçna polozeeni deere yndehelene.

Tyryyşiin jefreemovske zvenoodo 7 xyn baigaa. Zvenoo xadaa xamagai tyryyn gazaraa beldene. Өөriingөө uçaastogiiji gynzegii xaxalalga doro ytegzyyldeg. Ybelei sagta uçaastog deere şiig, noito togtooxiin tulada, zvenoo bolbol pooli deeree 1½-2 meetr zuzaantaigaar saha togtoodog. Xabarai sagta gazaraa xynde bornoigoor bornoildog ba tariigiin hyyleer tariaanaigaa bulaiza exilexede burtag ybehiinь tyydeg baina.

Zvenoo xadaa yrehenei materiaalnuudiiji ton narinaar beledxedeg baigaa. Tariigada zoriuulza yrehe ilgaxadaa, normaalьnaar le urgahan tomo yrehenyydiiji garaaraa ba reşootkoor ilgaza abdag baina.

M. Je. Jefreemov bolbol tariigiin noormiiji bahal xubilgaa. Nege oroohonhoo urgasiin normaalьna urgalgada xereglegdexe plooşçadiiin xemzeeji tyryylen olozo, jefreemovske zvenoo bolbol nege gektaar gazarta xatuu şiniiciin 5 millioon xyrter toonoi oroohо, zөөlen şiniiciin 6 millioon xyrter oroohо taridag boloo hen, ene xadaa jyriin noormohoo nege baga jixe baina. Eneenei rezyltaadanь tusagaar hain baigaa. Jefreemovske agroteexnikiiji xereglehen tyryyşiin zilde—1936 ondo M. Je. Jefreemovei zvenoo bolbol nege kvadraatna meetr gazar deere hee şiniiciin 609 eşe abhan baina. Ene xadaa jyriin urgasahaa nege xaxad daxin jixe baina.

Azalai jefreemovske meetodyyd bolbol gansal tus-tus zvenoonuudta bişe, myn byxeli raioonuudai masştaab soo ton jixe rezyltaaduudiiji ygөө. Ziṣeelxede, Oomsko ooblastiiin Isiiь-Kuyьske raioon bolbol 1937 ondo gektaarhaa 12,8 ceentner, 1938 ondo 16,9 ceentner urgasa xuriaagaa. Tiixede endexi 22 jefreemovske zvenoonuud 1938 ondo gektaarhaa 30-40 ceentner abhan baina. Mynөө zilde ene raioonoi byxii kolxoozuudta jefreemovske zvenoonuud emxidxegdee.

Azalai emxidxelgiin zvenьjevoi foorma bolbol xyben taridag raioonuudta өөriigөө xysed xariuulaa. Ziṣeelxede, Tadzikska SSR-ei Leeninabaadska raioonoi, Moolotovoi neremzete kolxoozdo 1938 ondo 41 zvenoo baigaa. Zvenoo byxeniinь 6-8 gektaar xybentei. Zvenoo soonь—2 xaxalaaşad, 2 seejalkeşed ba 2 uhalaaşad, bii. Uhalaaşadai negeneinь ujalga zvenьjevoido daalgagdanxai. Kolxooznig byriin azalai byridxel xadaa yderbyri, xydelmeriin hyyleer xegdedeg. Tere darii xydelmeriinь şanariiji xaraada abalsan, azalta yderenь gargagdadag baina. Tyryy zvenoonuud, ynder urgasa abaa. Kolxoozoi erxim zvenьjevoi Asroorov Abdykaxaar bolbol 1938 ondo, kolxoozdo xybengei urgasa xadaa dunda ziṣeegeer gektaarai 27,6 ceentner baixadanь, 6,4 gektaar plooşçadьhoo gektaar byriin 40,9 ceentner xyben abhan baina.

Uzbeekske SSR-ei, Baliikçinska raioonoi, MTS-ei neremzete kolxoozoi zvenьjevoi, ynder urgasiin maaster—oordento Axmeed Mirzaalijev bolbol 1938 ondo gektaarhaa 111 ceentner xyben abaa.

Yzbekistaanai Karşiinska raioonoi, „Kommuniizm“ kolxoozoi zvenьjevoi oordento Madzid Kyrbaanov bolbol 1938 ondo gektaarhaa 113 ceentner xyben abhan baina.

Tyryy agroteexnikiiji yrgenөөr xereglehenei aşaar, iime gaixamşag amzaltanuudiiji staxaanovcuud—lьnovooduud tuilaa.

Sviookla taridag tyryy kolxoozuudta azalai zvenьjevoi emxidxelge bolbol bahal effektiivne rezyltaaduudiiji ygөө.

1935 ondo 23 sviokloviçne zvenoonuud xadaa gektaar byrihөө 400-haa 600 ceentner xyrter saaxarna sviookliin urgasa abhan, 1938 ondo 216 zvenoonuud gektaar byrihөө 400-haa 1000 ceentner xyrter saaxarna sviookliin urgasiiji xuriaahan baina. 1938 ondo tyryy Çemeroveecke MTS-te (USSR) 43 brigaadanuud ba 499 zvenoonuud gektaar byriin 301 ceentnerhee ylyy saaxarna sviookliin urgasa abhan baina. Kirgiizide ba Kazaxstaanda miangatanai xydelөөnei iniciaator, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad Şairbiybiy Tezikbaajeva bolbol uhalalgiiji bornoilolgotoi zoxiiduulan jabuulza, urgamal byxendөө oroldolgotoi xaruuha xeze, 1936-1938 onuudai torşo soo dunda ziṣeegeer gektaar byrihөө 1114 ceentner saaxarna sviookliin urgasa abaa.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad Valentiina Antoonovna Çaalova bolbol oordento Nataali Feoodorovna Dadiikinaatai xamta gan xuurai sagal bolooş haa, өөriingөө zvenoodo sviookliin urgasiiji zilhee zilde deeşelyyldeg baina. Xerbee 1935 ondo Çaalova bolbol gektaar byrihөө 348 ceentner urgasa abhan baigaa haa, 1938 ondo gektaar byrihөө 1037 ceentner sviookla abaa.

R. A. Jakybiickiin zvenoo (BSSR-ei Smoleeviçske raioonoi, „Piatileetka“ kolxooz) bolbol 1937-1938 onuudai torşo soo torfiaana xyrihen deere kok-sagiizei bajan urgasa—dunda ziṣeegeer gektaar byrihөө 41 ceentner kok-sagiiş abhan baina.

Xydөө azaxiin tyryy xynyy[…] bolbol individyaalьna sdeelь[…] şçiniin priincip deere, tereend[…] daalgagdahan xydelmeriin ty[…] lөө bolьşeviig xariuusalgii[…] priincip deere өөhediingөө xy[…] delmeriiiji baiguulna. Kolxoo[…] zuudta azaliiji emxidxexe şin[…] foorma—yrgelziin brigaada soo[…] xi yrgelziin zvenoonuud—to[…] yretei xereg geze tedener hai[…] medene. Azalai zvenьjevoi em[…] xidxelge xadaa azal xydelme[…] ridexi ezegyidelgiiji ba azal[…] xylehe tyleigedexi tegşedxe[…] giiji usadxadag, xydelmerii[…] xysiiji zybөөr xereglexe ja[…] daldai tuhaladag, azalai disci[…] liiniiji bexizyyldeg ba esest[…] azalai bytөөsiiji deeşelyylde[…] baina.

Manai paartiiin XVIII sjee[…] deere nyxer Moolotov xele[…] hen:

„Kolxoozuudta zvenoon[…] diiji baiguulalga bolbol azal[…] bytөөsiiji yrgedxelgede ba x[…] dөө azaxiin debzeltede ton[…] xe yyrge ezelne. Mynөө deer[…] zvenьjevoi emxidxelge bolb[…] kolxoozuudai baaxan xubi[…] delgerenxei baina. Gebeş, e[…] xereg xadaa oopedoor haişaa[…] dahan ba kolxoozuudta yrg[…] nөөr delgerelgiiji erize baina[…]

Xydөө azaxiin Byxesojuuz[…] viistavke bolbol socialiis g[…] zartariaalangai tyryy xynyy[…] ba zvenoonuudai oopediiji by[…] xii kolxoozuudta yrgenөөr de[…] geryylxe baina.

N. Goolybe[…]

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Теле фоны: редактора — 3-44 отв. секретаря 3-23 Сельхозотдел — 7-55 отдел кадров — 5-07.

Типография Наркомместпрома БМАССР. Бурглавлит № 1774